

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Hvordan vil ha det her hos oss?

Pilotprosjekt besøksforvaltning

v/Hanne Lykkja

Seminar om besøksforvaltning i norsk natur
NMBU, Ås 6.nov. 2019

Pilotprosjekt på besøksforvaltning

- «Reiseliv- og opplevelsesstrategien for Nordland skal bidra til utvikling av et **bærekraftig opplevelsesbasert** reiseliv som gir **lokal verdiskaping**»
- Hovedprosjekt (3-5 år) startet 01.01.18
 - Ann Heidi Hansen, prosjektleder
 - Hanne Lykkja, hovedansvar Lofoten
- Deltakere i prosjektet:
 - Lofoten som region
 - Vega som verdensarvkommune
 - Svartisen i Meløy som besøkspunkt

Pilotprosjektets mål

- Prosjektet skal utvikle **en metodikk** som kan brukes som verktøy i kommuner som ønsker å satse på besøksnæringer
- Hjelp til å sikre at opplevelsen blir god både for **besøkende** og **fastboende**, samtidig som den **lokale verdiskapingen** blir størst mulig

Foto: Bård Løken/www.nordnorge.com/Meløy

«Overturisme» som begrep

- «Overtourism» ble kåret til årets ord av Oxford Dictionary 2018
- «Overturisme beskriver en situasjon hvor påvirkningen av turismen, på enkelte tidspunkt og på enkelte steder, overskrider *fysiske, økologiske, sosiale, økonomiske, psykologiske og/eller politiske tålegrenser*» (Overtourism: impact and possible policy responses, side 22)
- «Overtourism is still at the very beginning of the policy cycle»

Hvorfor ønsker vi oss besøk?

5 grunnleggende spørsmål

1. Hvorfor trenger vi dem?
2. Hva har vi?
3. Hvor og når vil vi ha dem?
4. Hvem vil vi invitere hjem?
5. Hvordan får vi tak i dem?

The Method of Persistent Enquiry

Cillian Murphy, The Loop Head Peninsula, Ireland

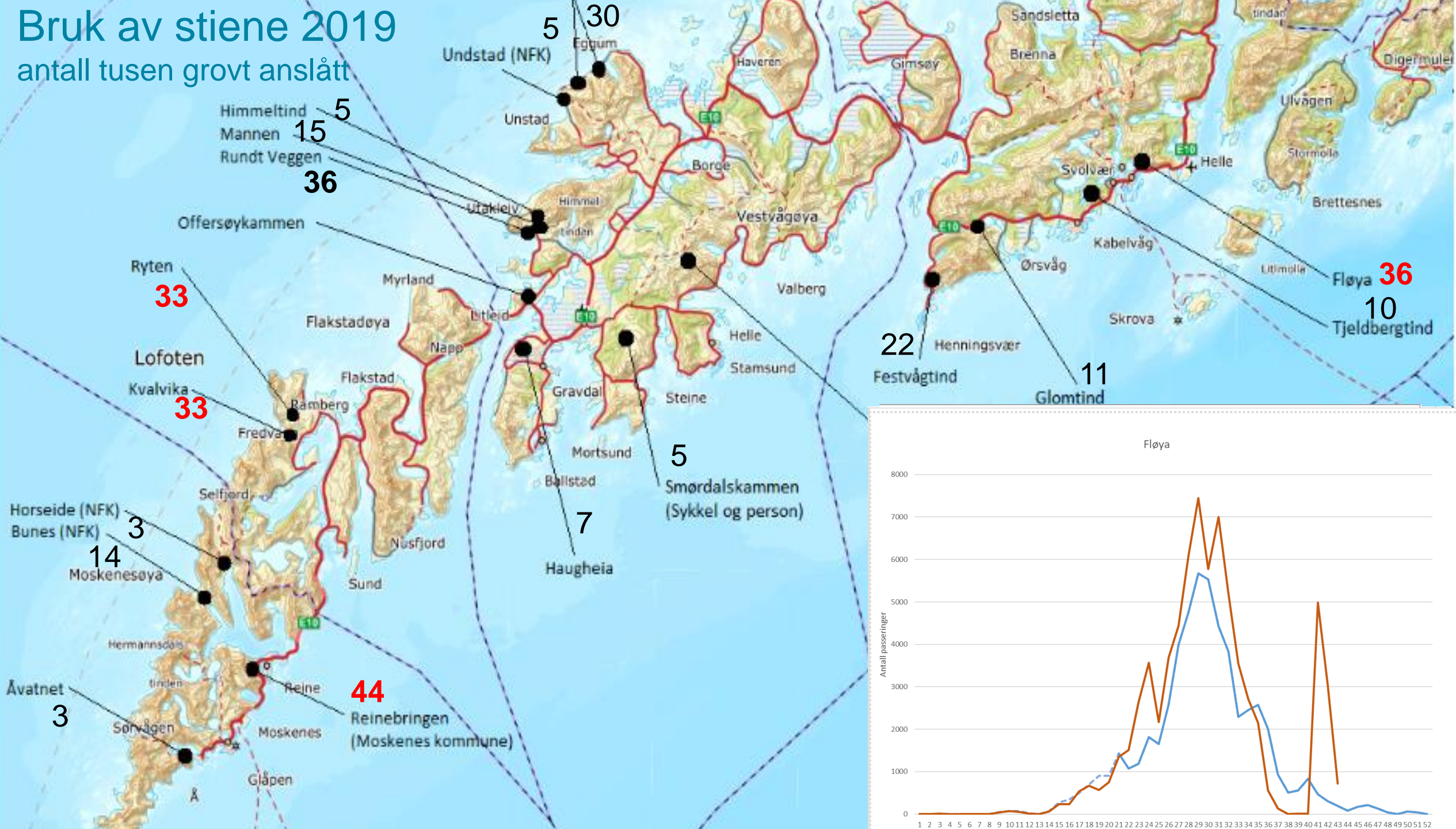

Overturisme versus underturisme

Bruk av stiene 2019

antall tusen grovt anslått

Utvikling på lokalsamfunnets premisser

- Involvering av lokalsamfunn og frivillig sektor
- Hva er den lokale tåleevnen og balansepunktet for en positiv utvikling?
- Kræsjkurs i besøksforvaltning for grendelag (frivillig sektor)
- Tjeneste- og opplevelsesdesign som virkemiddel for å styre ferdsel

Problemområder

Hvilke tiltak er gjort i år?

Visjon

- Et levende lokalsamfunn og en bevisst aktør i reiselivsindustrien.

Besøksforvaltning må inn i planarbeid

Noen eksempler:

- Arealplan for Vestvågøy
- Kommunale besøksforvaltningsgrupper i Vestvågøy, Flakstad og Vågan
- Ny generasjon reiselivsplan på Vega
- Workshop med planutvalget i Meløy
- Fylkeskommunalt planarbeid, utvikling av fylkesatlas
- FoU-søknad: plan- og bygningsloven som verktøy i besøksforvaltning
- Utvikle mal for kommunal besøksforvaltning (samarbeid Lofotrådet)
- Utvikle etterutdanningskurs for planleggere og forvaltere

Politisk engasjement

- Hvordan kan besøksnæringene bli en drivkraft til å skape gode lokalsamfunn?
- Engasjement og kunnskap hos beslutningstakere
- Hvilken rolle og ansvar har det offentlige?
- Utvikle folkevalgkurs i besøksforvaltning i lag med KS, lokale politikere og forvaltere

KS Fagområder Statistikk og analyse Regioner Kommunespeilet Kalender Om KS Sø

KS mener Prosjekter og verktøy Hovedtariffavtalen

Hjem > Folkevalgprogrammet

Folkevalgprogrammet

De fleste kommunestyre og fylkesting gjennomfører kjerneprogrammet i KS Folkevalgprogram. Alle kommunestyre, fylkesting og bydelsutvalg tilbys i tillegg ytterligere to dager med skreddersydde folkevalgdager.

Kontaktpersoner Folkevalgprogrammet
Her finner du hvem du skal kontakte om du har spørsmål eller ønsker en folkevalgdag.
→

KS Folkevalgprogram
KS Folkevalgprogram tilbys alle kommunestyre, fylkesting og bydelsutvalg i hver valgperiode. KS anbefaler at det settes av tid til programmet i møtekalenderne så tidlig som mulig.
→

Prosessveiledere
Her finner du en oversikt over alle prosessveilederne i Folkevalgprogrammet i de forskjellige regionene.
→

Ansvarlig markedsføring

- Bedre forberedte gjester
- Pilotprosjekt sammen med NordNorsk Reiseliv, Destination Lofoten og IN Sverige
- Ansvarlig markedsføring – markedsføring som del av management
- Pilotprosjekt sammen med NordNorsk Reiseliv, Vega kommune, Helgeland Reiseliv og Trøndelag Reiseliv

Local insider (Local Life Lisa)

Travel style:
Kjerneaktivitet:
Sesong:
Vanlig tidsbruk:
Prissensitivitet:
Booker oftest:
Kulturfilter:
Markedsprioritet (2019):

Culture (Inn i kulturen)
Henge med de lokale
Hele året
3 dager til 1 år
Høy til lav
Via spesialister eller kjente
Nasjoner uten norske referanser
A (januar-mars)
C (april-juni)
C (september og desember)

Typiske behov og ønsker

Nære møter med de lokale. Vil på innsiden av lokalsamfunnet eller miljøet. Vil ikke oppfattes som turist eller snakkes til som turist. Vil ofte ha «hjemme-hos»-opplevelser. Reiser gjerne utenfor allfarvei og tar seg ganske god tid. Drømmer om å utforske andre måter å leve på eller er veldig interessert i mennesker. Vil delta selv.

Viktige temaer i kommunikasjonen

- Gjestfrihet, komme bak fasaden
- Lokalt liv, lokale tradisjoner, lokal kultur
- Fortellinger om hvordan det er å leve på dette stedet i nord.
- Hvor og hvordan får du det til!

Fotavtrykk og forvaltning

- Natur og landskap
- Lokalsamfunn
- Marked, økonomi

Produkteksempler:

Bo på en lokal hundegård!
<http://huskyfarm.de/no/lovematting/>

Markedsbudskap:

Nord-Norge er litt annerledes, og samtidig kjent for sin gjestfrihet. Her kan du komme bak fasaden og på innsiden av den lokale kulturen.

Salgspitch:

I Nord-Norge kan du henge med de lokale og prøve ut en litt annen livsstil. Lev ut livet som innfødte i Nord-Norge, i mørketida eller i de lyse sommermånedene.

Typiske hjertepunkter i leveransen

- Komme under huden på lokalsamfunnet
- Få oppleve noe som er regnet som «ikke-kommersiell» og som ikke er alle forunt.
- Lære om lokal språk, kultur og tradisjoner
- Ta til seg noen lokale tradisjoner eller ritualer
- Bli transformert til en som hører hjemme på stedet.
- Blend in, naboskap, midlertidig innbygger.

Typiske smertepunkter i leveransen

- Å føle seg som en turist blant alle andre
- Å bli avspist med kommersielle standard-opplevelser
- Å ikke treffe lokalbefolkning og komme bak fasaden.

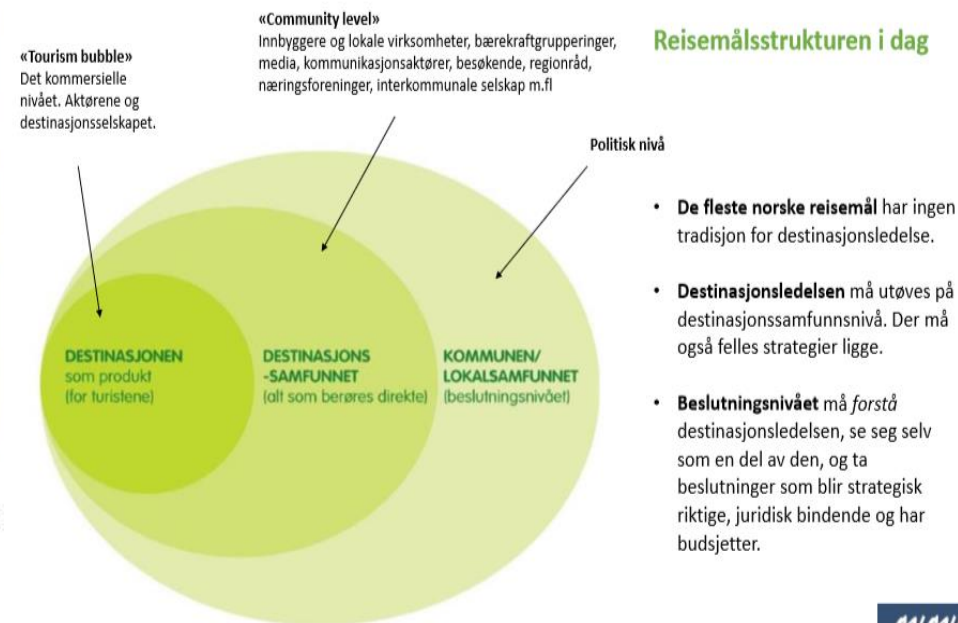
Behov for robust destinasjonsledelse

- Mangler system for ledelse og forvaltning av reisemål med myndighet og midler
- Hvordan bør samspillet mellom det offentlige, reiselivsnæringen og andre næringer være?
- Overordnede prinsipper og lokale løsninger og tilpasninger
- FoU-prosjekt på lokal destinasjonsledelse med Vega kommune som pilot
- Tema tatt opp med KS/Regjeringen
- Fellesgodefinansiering: innspill til KS og FoU-prosjekt på økte finansieringsbehov hos kommunene

VAKKER, MEN DYR:

Turistenes dobesøk sprenger kommunebudsjettet: – Skulle gjerne brukt pengene på noe annet

I Vestvågøy i Lofoten har sanitærutgiftene doblet seg fra fjorårets turistsesong til i år. Men kommunen kunne fått drahjelp. Halvparten av turistene er villig til å betale turistskatt, viser ny undersøkelse.

Besøksforvaltning = å ta vare på

- Ta vare på konkurransekraft
- Ta vare på kvaliteten i kundeopplevelsen
- Ta vare på natur og kultur
- Bidra til lokal verdiskaping
- Bidra til bærekraftige lokalsamfunn der reiselivet spiller en rolle

Foto: Hanne Lykkja

Sitat for dagen

“

What Norway did with the oil industry is known world wide as the best model for taking an industry, regulating it and making sure the benefit helps the country. Which is what I'm going to suggest you can do with tourism as well. ”

Elizabeth Becker, journalist og forfatter av boka «Overbooked»

Foto: Marit Løvhaug, Helgeland Kajakk/Helgeland Reiseliv/Nesna